ГАНДЗЯ ГОЛУБКА

Високо під хмарами гудів літак. Він підіймався все вище й вище, наче хотів дістатись аж до сонця. Чим вище підіймався, тим меншим здавався з землі. Завбільшки він уже був як галка, а гудів, ніби джміль.

Але то був великий літак. Він мав вісім моторів. Кожен мотор крутив пропелер. Кожен мотор був дужий, як тисяча коней. Кожен пропелер обертався дві тисячі разів на хвилину.

На тому літаку летіло двадцятеро людей. Пілот і його троє помічників везли пасажирів.

Серед пасажирів була маленька дівчинка Гандзя Голубка. Вона летіла із своєю мамою. Гандзі не було ще й двох років. Але вона вже вміла добре бігати і вимовляти багато, багато слів.

— Мамо,— кричала дівчинка,— ми скоро до сонечка долетимо?!

Мама усміхалась, але нічого не відповідала. Вісім моторів так сильно ревіли, що вона нічого не чула.

ПОЖЕЖА НА ЛІТАКУ

Літак залетів у густі, чорні хмари. Зникли земля і небо Пілот, що керував літаком, нахмурився.

Він хотів піднятись вище. Але хмара була така товстелезна, що літак ніяк не міг із неї вийти. Тоді пілот обережно повів свою машину донизу.

Коли враз, на один момент, ніби полум'я освітило літак. Майже одночасно щось загриміло, перемагаючи гул моторів. Знов блиснуло й

знов загриміло. Ще щільніше притулилася Гандзя до мами. Пасажири злякано подивились один на одного. Це блискала блискавка і гримів грім. З тієї хмари йшов сильний дощ. Коли це літак ніби похитнувся, загриміло ще дужче, і люди почули запах диму. То блискавка вдарила в крило літака і запалила його.

На літаку почалась пожежа. Страх охопив пасажирів. Гандзина мати зомліла.

РЯТУВАННЯ НА ПАРАШУТАХ

Ліве крило літака було охоплене полум'ям. Раз за разом блискотіла блискавка, розсікаючи хмари. Грім безперервно то вибухав, то гуркотів, ніби котився по хмарах. Помічники пілота вскочили в кабіну до пасажирів.

Вони прив'язували пасажирам парашути, як у морі під час небезпеки одягають рятівничі пояси.

Одягши парашут, вони наказували стрибати з літака.

Коли хто не хотів плигати, вони силоміць викидали його. Парашути були пристосовані так, що коли людина вистрибувала, вони самі собою розкривались і помаленьку спускали людину на землю.

Швиденько одягли парашут на Гандзину маму і на Гандзю.

Першою викинули маму. Вона випала з дверей кабіни і провалилась у густому тумані. Мама зникла, Гандзя крикнула од страху, і в ту же мить дівчинку теж скинули з літака. Останнім вистрибнув пілот.

ЗОНТИКИ ПАДАЮТЬ З НЕБА

Між селами простяглось велике колгоспне поле. Дощ попрогонив усіх, хто працював на тому полі. Лише в самому центрі поля в невеликому наметі заховалось декілька людей. Часом хтось з них визирав з намету подивитися, чи не зменшується злива.

Коли дощ трохи перестав і кілька голів визирнуло з намету, вони побачили дивне явище. З хмар, просто на поле, падали великі білі зонти. Під тими зонтами на мотузках висіли люди. Ті, хто був у наметі, догадались, що ці зонти.— парашути.

Але ніде не видно літака. Та раніш ніж перший парашут спустився на землю, з хмар вискочив охоплений полум'ям літак. Із страшною швидкістю він шугнув униз і жахливим ударом врізався в землю.

Літак загинув. Його пасажири й пілоти повільно спустилися на парашутах. До них на допомогу побігли люди з намету.

На полі приземлилось дев'ятнадцять парашутів. Одного не вистачало. Коли перевірили, хто спустився, виявилось, що не було Гандзі Голубки.

ДЕ ГАНДЗЯ?

Жах і туга охопили Гандзину матір. Вона думала що донька її загинула. Пілот і його помічники теж так думали.

Але де впала дівчинка?

Вони гадали, що коли вона впала, то, мабуть, поблизу великої станції, що стояла на краю поля. В напрямі од тієї станції летів літак, коли почалась пожежа. Почали розшукувати дівчинку. Багато людей вийшли на розшуки.

Коли це на станцію переказали телефоном з сусідньої станції: "Над нами пролетів парашут. Вітер поніс його на схід, під парашутом прив'язано якийсь маленький вузлик".

Далі надійшло з одного села телеграфом повідомлення: "З заходу на схід пронесло вітром парашут. Дуже низько. Здається, під парашутом щось живе".

З третього місця дали знати по радіо: "Високо, під самими хмарами, пронесло вітром парашут на схід

Радісно захвилювався пілот.

З'явилась надія у Гандзиної матері. Послали телеграму в аеропорт, щоб вислали літак на розшуки дівчинки.

ПІСЛЯ ДОЩУ

Дощ перестав іти. Вітер шматував і розганяв залишки хмар.

Той самий вітер надував, наче парус, парашут, під яким висіла прив'язана Гандзя.

Парашут, звичайно, роблять так, щоб під вагою дорослої людини він повільно спустився до землі. Але маленька Гандзя важила дуже мало, і парашут, підтримуваний вітром, не міг приземлитися. Він плив у повітрі, наче паперовий змій, що вирвався з рук якогось хлопчика.

Гандзі було тепло: коли літак потрапив у хмару і там похолоднішало, мати одягла її в тепле пальтечко, а на голову натягнула плетену шапочку.

Дівчинка не боялась. Вона сиділа в мотузках, як у гамаку.

Вітер ніс її поміж хмарами, то підносив вище, то спускав нижче. Вона бачила під собою маленькі села, великі міста, темно-зелені кущі лісу, вигинчасті ріки, тоненьку смужку залізниці, по якій біг поїзд. Часом унизу ворушились маленькі люди. Гандзя махала їм рученятами й весело щось гукала.

Але вона не знала, що люди не чули її; підводячи голови, вони здивовано стежили за парашутом

ХИЖАК

Хмари ніби розтанули. Лише де-не-де пливли їх клапті, наче шматочки зчесаної вовни. Пригрівало сонечко, висушувало мокру землю після дощу.

Високо в повітря піднявся жайворонок і защебетав, ніби заграв на сопілці. Але ж враз замовк і провалився вниз у траву. Його злякав дивний, незнаний птах величезного розміру, що з'явився над ним. То летів парашут із Гандзею Голубкою.

Повз парашут пролетіла ворона. Вона лише трохи одлетіла вбік.

Тільки горобці-молодці сміливою зграйкою наблизились до парашута, коли він знизився, і весело защебетали. Вони наче про щось розпитували Гандзю. Дівчинка, усміхаючись, замахала на них рукою. Але й горобці метнулись униз і поховалися в кущах. Вони теж чогось злякались. Горобці помітили в повітрі великого шуліку.

В цей час вітер ніби зітхнув і підніс вгору парашут.

ЛІТАК ШУКАЄ ДІВЧИНКУ

На розшуки дівчинки вилетів літак. Це був одномоторний, маленький металевий птах. Він летів надзвичайно швидко. Пілот, що керував ним, був певний, що швидко наздожене і знайде парашут з дівчинкою.

Він полетів над тими станціями, селами й містами, де бачили парашут. Летів він усе на схід, бо туди вітер поніс парашут.

Летів він майже годину, а парашута все ж не бачив. Пілот не знав, що вітер тим часом змінив напрям. Тепер вітер віяв з півдня на північ і вже в іншому напрямі односив парашут з дівчинкою.

У пілота в літаку компас. Поглядає пілот на компас, Щоб повернути на схід.

"Куди,— думає,— вітер заніс її?"

Коли пролітає над великим заводом. Високо над заводом здіймаються червоні муровані димарі. Дим стовпом з них виходить і, підхоплений вітром, хмарою котиться. Глянув пілот на компас і на той дим. Бачить, що дим односить на північ. Догадався, що вітер змінив напрям.

НАПАД ШУЛІКИ

Шуліка не встиг напасти на горобців. Але він шукав поживи. Погляд його зупинився на парашуті. Хижий птах помітив під парашутом маленьку дівчинку і вирішив напасти на неї. Стрепенувши крилами, він розставив їх проти вітру і піднявся вгору, вище парашута.

Шуліка наздоганяв Гандзю. Розбишака літав круг неї, пильно придивляючись, щоб вибрати влучний момент для нападу. Він готувався з блискавичною швидкістю кинутись на свою жертву, вп'ястись у неї гострими пазурами і вдарити міцним дзьобом.

Дівчинка не розуміла небезпеки. Вона сміялась до сонячного проміння і махала рученятами на шуліку. Вона думала, що птах хоче з нею гратися.

Хижак у грізній мовчанці розправив крила, піднявся ще вище і шугнув вниз на дівчинку.

НЕВДАЧА ПІЛОТА

Шугаючи вниз, шуліка почув якесь гудіння.

Швидше вітру до парашута наблизився літак.

Напасник-шуліка розгубився вже в останній момент, коли його страшні пазури майже торкалися дівчинки. Він метнувся вбік. Літак наближався, і сполоханий хижак злякався стального птаха. Шуліка кинувся навтіки.

Пілот, радий, що знайшов дівчинку з парашутом, кілька разів облетів навколо неї. Але як він не мудрував, щоб забрати її на літак, нічого не виходило. Літак летів надто швидко, щоб можна було взяти дівчинку. Коли б літак зачепив Гандзю з розгону, вона б загинула.

А повільно летіти літак не міг.

Треба було чекати, коли парашут сам собою спуститься на землю. Але тому, що Гандзя була дуже легка і точу, що повівав вітрець,— це мало статись ще не скоро.

В цей час парашут проносило над аеродромом. Внизу видно було багато літаків. На рівному полі їм було зручно сідати. Пілот глянув униз, потім на Гандзю і махнув рукою. Він облишив парашут із дівчинкою і повів свою машину на посадку.

ЛІТАК БЕЗ МОТОРА І ПРОПЕЛЕРА

В повітря піднявся літак. За ним піднявся другий Вони були зв'язані мотузком. Перший тягнув другого. Другий не мав мотора — це був планер. Його на буксирі тяг за собою літак. У планері сиділа людина. Це був планерист

Літак наздоганяв парашут із дівчинкою. Незабаром він зрівнявся з парашутом. Тоді планерист одчепив мотузок, що зв'язував планер і літак. З голосним гуркотом літак полетів геть. Планер залишився біля парашута.

Навкруги було тихо. Наче великий птах, розставивши крила, тримався в повітрі планер. Йому не потрібні ні мотор, ні пропелер. Він летів повільно. Підвівши свій планер під парашут, планерист схопив руками дівчинку. Він перерізав мотузки і посадив її до себе на коліна

По обличчю дівчинки текли сльози Вона подивилась на планериста і сказала:

— Дядю, Гандзя їсти хоче.

Планерист усміхнувся, погладив її по голівці і повів свій планер до землі.

Геть у далечінь вітер односив порожній парашут.

ТИХО... ШШ... ШШ... ШШ...

Планер підлітав до свого аеродрому. Його зустрічали тисячі людей. Серед них стояла Гандзина мати. Її привезли сюди на літаку. Вона нетерпляче чекала, коли привезуть її маленьку доньку.

Вже вечоріло. Кінчався довгий літній день. На аеродромі стояло кілька пілотів. Вони спостерігали, як заходить сонце, і казали, що завтра має бути гарна погода Потім один з них промовив:

— Що з цієї дівчинки, Гандзі Голубки, що зазнала сьогодні таких надзвичайних пригод, буде, коли вона виросте? Може, пілотом буде?

— Вона, мабуть, так налякалась,— відповів другий,— що ніколи вже до літака і не наблизиться.

В цей час на найдальший куток аеродрому спустився планер. До нього підбігло кілька пілотів. З планера зійшов рятівник з дівчинкою в руках. Він щось сказав своїм товаришам, і вони побігли до тисячного натовпу, що стояв біля аеродрому. Ті кілька тисяч людей хотіли зустріти вигуками радості героя-планериста і Гандзю.

Але ось товариші планериста наблизились до натовпу тисячі уст прошепотіли: шшш.. шш... ш...

Всі замовкли.

До натовпу наблизився планерист з дівчинкою, яка лежала в нього на руках.

Стомлена денними пригодами, Гандзя Голубка спала міцним сном.